

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส29345 กษอ
รับที่ : 517893/61 2 กล่ม 1 มติ
วันที่ : 22 ต.ค. 61 เวลา : 18:01

ที่ กษ ๐๓๐๗/๖๑๑๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
จำนวน ๔ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๖) ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖
จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๔๘๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและ แผนที่ย้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยทับทัน เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำเสียว เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยน้ำเค็ม เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยพลับพลา เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนด
ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้ง
เป็นไปตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
ด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรม เพื่อกิจการโรงงาน ประปา หรือกิจการอื่นเพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทาน อย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๖) ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ ค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ ค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๔ ฉบับ

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยทับทัน เป็นทางน้ำชลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ แม่น้ำมูล ฝั่งซ้าย ตำบลดอนแรด อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ฝั่งขวา ตำบลบัวหุ่ง อำเภอราชีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๖.๐๐๐ ฝั่งซ้าย ตำบลยางสว่าง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ฝั่งขวา ตำบลอิเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำเสียว เป็นทางน้ำชลประทานที่จะ เรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ แม่น้ำมูล ฝั่งซ้าย ตำบลหนองแค อำเภอราชีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ฝั่งขวา ตำบลด่าน อำเภอราชีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ถึงกิโลเมตรที่ ๑๕.๐๐๐ ฝั่งซ้าย ตำบลลุง อำเภอศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ ฝั่งขวา ตำบลหนองบัวดง อำเภอศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยน้ำเค็ม เป็นทางน้ำชลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ลำเสียว ฝั่งซ้าย ตำบลหนองแค อำเภอราชีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ฝั่งขวา ตำบลลุง อำเภอศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ ถึงกิโลเมตรที่ ๓.๖๐๐ ฝั่งซ้าย ตำบลหนองแค อำเภอราชีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ฝั่งขวา ตำบลลุง อำเภอศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ)

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยพลับพลา เป็นทางน้ำชลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ แม่น้ำมูล ฝั่งซ้าย ตำบลทุ่งกุล้า อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ฝั่งขวา ตำบลโพนครก อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ถึงกิโลเมตรที่ ๗.๐๐๐ ฝั่งซ้าย ตำบลทุ่งกุล้า อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ฝั่งขวา ตำบลโพนครก อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปาหรือกิจการอื่น ที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน

จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยไม่ต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ ที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

- โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

- สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานห้วยทับทัน มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๖๖๒.๐๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการใช้น้ำประปา ๑.๑๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๑๕.๗๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๓๓,๒๐๑ ไร่

- ทางน้ำชลประทานลำเสียว มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๔๓๐.๕๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการใช้น้ำประปา ๐.๕๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๕.๖๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓๘,๗๓๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานห้วยน้ำเค็ม มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๑๗๐.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๓.๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๒,๔๘๑ ไร่

- ทางน้ำชลประทานห้วยพลับพลา มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๒๒๐.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการใช้น้ำประปา ๐.๓๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๓.๔๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๑,๑๗๘ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานทั้ง ๔ แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยทับทัน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำเสียว เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยน้ำเค็ม เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยพลับพลา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ ทั้งนี้ ร่างกฎกระทรวงลำดับที่ ๑
ขออนุโลมการใช้แผนที่เป็นขนาดมาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการ
ลงรายละเอียดในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภุชญา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th